

Stadsfullmäktige
Stadsstyrelsen

§ 100
§ 157

12.11.2019
17.08.2020

Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att starta tarmcancerscreening för invånare över 60 år

872/05.13.09/2019

Stadsfullmäktige 12.11.2019 § 100

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade följande motion för kännedom:

"Tarmcancerscreening kan spara människoliv. Det finns starkt vetenskapligt bevis på att det lönar sig att screena alla i åldern 60-74 år för tarmcancer vartannat år. Årligen insjuknar 3 400 människor i tarmcancer och 1 400 dör. Tarmcancer upptäcks ofta i ett stadium då cancer redan har spridit sig och kan inte längre botas.

Det är tungt också med tanke på behandlingskostnaderna. Tarmcancerbehandlingen är en av de dyraste cancerbehandlingarna och största delen av behandlingskostnaderna kommer från behandlingen av spridd cancer. Tarmcancerscreeningen kostar 12,40 euro per person som kallas till screening. Behandlingen av en långt framskriden cancer kan kosta upp till 100 000 euro.

Det skulle vara en stor förbättring både mänskligt och ekonomiskt, om cancer kunde upptäckas tidigare. Med hjälp av screening kan cancer upptäckas redan i ett stadium då den ännu inte orsakar symtom. Också förstadiet till tarmcancer kan hittas med hjälp av screening. Då förstadierna avlägsnas kan uppkomsten av cancer hindras. Med hjälp av screening för tarmcancer kan man alltså minska både insjuknande och dödlighet i cancer.

I Finland har man ännu inget nationellt program för tarmcancerscreening, annat än på planeringsstadiet. EU har redan 2003 rekommenderat att man ska införa ett screeningprogram.

Under 2019 har nio kommuner startat tarmcancerscreening: Tammerfors, Uleåborg, Jyväskylä, Övertorneå, Pemark, Sagu, Säkylä, Muurame och Orivesi.

Screening är ett kostnadspåverkande och effektivt sätt att förbättra invånarnas hälsa, minska mänskligt lidande och spara på kostnaderna för specialiserad sjukvård.

Expertcitaten i texten:

Ville Viitanen

Sydvästra Finlands cancerförening rf

Motion:

Vi föreslår att Pargas startar tarmcancerscreening vartannat år för invånare som fyllt 60 år."

Beredare
Föredragande

Tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497
Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Lotta Laaksonen m.fl. har lämnat in en motion om att starta tarmcancerscreening för personer över 60 år i Pargas.

Tarmcancer är en av de vanligaste cancerformerna både hos män och kvinnor i Finland och den orsakar ett lidande för de insjuknade. Som det ur motionen framkommer, är det även en av de dyraste cancerformerna att behandla. Detta pga att en stor del av fallen upptäcks först i ett sent skede då canceren hunnit framskrida till ett svårare stadie som kräver långa behandlingar eller inte längre går att bota.

Genom att utföra tarmcancerscreening kan förekomst av cancer upptäckas i tid samt cancerdödlighet och vårdkostnader minskas. Kostnaderna för den specialiserade sjukvården under fem års tid för tarmcancer som upptäcks vid screeningen är ca 17 000 €, nästan en fjärdedel mindre än för cancer som upptäcks utanför screeningen (Suomen Syöpärekisteri, Mäklin 2015).

Enligt regeringsprogrammet ska ett screeningprogram för tarmcancer startas upp. I planen för de offentliga finanserna 2020-2023 är starten för programmet inplanerad till början av 2022. Under år 2019 har nio kommuner startat upp screening för tarmcancer, och år 2020 hittills två. Screeningen har fungerat bra, de kallade har deltagit flitigt i screening och organiserandet av fortsatta undersökningar har gått enligt planerna.

Enligt "Suomen Syöpärekisteri, Suolistosyövän seulonta" förverkligas tarmcancerscreening genom att de första två åren screenas 60-66-åriga invånare och sedan utökas screeningen gradvis till att omfatta alla 60-74-åringar. Screening görs med två års mellanrum.

Enligt Suomen Syöpärekisteri skulle införandet av tarmcancerscreening i Pargas innebära en kostnadsberäkning enligt följande (exempel för Pargas år 2020 och 2021 med uppgifter från Statistikcentralens befolkningsprognos):

Kostnader år 2020:

- Fyra åldersklasser kallas till screening: 60-, 62-, 64- och 66-åringar, vilket tillsammans betyder ca 880 personer. De enskilda kostnaderna per screenad är 12,40 €, vilket skulle ge en kostnad på 10 900 €.
- Ca 75 % av de inkallade deltar i screeningen. Ca 4 % hänvisas till vidareundersökningar (colonoskopi). Den enskilda kostnaden är ca 400 €, vilket skulle ge en kostnad på 10 600 €.

Kostnader år 2021:

- Fem åldersklasser kallas till screening: 60-, 62-, 64-, 66- och 68-åringar, vilket tillsammans betyder 1 080 personer. De enskilda kostnaderna per screenad är 12,40 €, vilket skulle ge en kostnad på ca 13 400 €.
- Ca 75 % av de inkallade deltar i screeningen. Ca 4 % hänvisas till

vidareundersökningar (colonoskopi). Den enskilda kostnaden är ca 400 €, vilket skulle ge en kostnad på ca 13 000 €.

Tarmcancerscreening ökar livskvaliteten för personer som insjuknar i cancern och är kostnadseffektivt i längden. Ett nationellt screeningprogram är på kommande år 2022, och efter det börjar staten täcka kostnader för screeningen. Det rekommenderas att kommuner påbörjar tarmcancerscreening redan tidigare.

Enligt biträdande överläkare Kenneth Wilson kunde tarmcancerscreening med fördel påbörjas i Pargas från år 2021 enligt det föreslagna programmet av Syöpärekisteri. Budgetmedel ska därmed reserveras i budgetförslaget för år 2021.

Förslag	Stadsfullmäktige tar del av utredningen och förklarar ärendet slutbehandlat som motion.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Lotta Laaksonen efter slutlig behandling
